

Hoge Raad voor Normalisatie
Conseil supérieur de Normalisation

ADVIES ***over***

***de toegang van de academische middens, kmo's
en maatschappelijke actoren tot de
normalisatiewerkzaamheden en tot de normen***

Brussel, 13 november 2012

Gelet op artikel 20 van de wet van 3 april 2003 betreffende de normalisatie, waardoor bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een Hoge Raad voor Normalisatie werd opgericht, hierna de Hoge Raad genoemd;

Gelet op artikel 21 van de voornoemde wet waarbij de Hoge Raad als opdracht heeft om, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de minister, adviezen te verstrekken aangaande alle kwesties die betrekking hebben op het beleid en de ontwikkeling van de nationale en internationale normalisatie;

Gelet op artikel 5, 5° van de voornoemde wet, waardoor aan het Bureau voor Normalisatie de opdracht van het promoten van de normalisatie en het coördineren van maatregelen bestemd om de toepassing ervan te vergemakkelijken, werd toegewezen;

Gelet op het koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende de toekenning aan het Bureau voor Normalisatie van gedelegeerde opdrachten met betrekking tot de collectieve centra;

Gelet op de mededeling van de Europese Commissie van 11 maart 2008 met als titel “Naar een grotere bijdrage van de normalisatie aan innovatie in Europa”, waarin wordt aangezet tot een gemakkelijkere toegang van alle betrokken partijen – en vooral kmo’s – tot normalisatie;

Gelet op de Raadsconclusies van 25 september 2008 omtrent normalisatie en innovatie, waarin het belang van de betrokkenheid van kmo’s bij normalisatie vermeld wordt;

Gelet op de aanbevelingen in het document “Access to Standardisation” van 10 maart 2009, opgesteld in opdracht van de Europese Commissie;

Gelet op de aanbevelingen in het document “SME access to European standardization” van augustus 2009, opgesteld in opdracht van CEN en CENELEC;

Gelet op de aanbevelingen in het rapport “Standardization for a competitive and innovative Europe: a vision for 2020” van februari 2010 van het experten panel voor de herziening van het Europees normalisatiesysteem, opgesteld in opdracht van de Europese Commissie;

Gelet op de mededeling van de Europese Commissie van 1 juni 2011 met als titel “Een strategische visie voor Europese normen: de duurzame groei van de Europese economie tussen nu en 2020 bevorderen en versnellen”;

Gelet op de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese normalisatie, goedgekeurd op 4 oktober 2012;

Gelet op de besprekingen van de Hoge Raad van 22 juni 2012 en van 24 oktober 2012;

Gelet op de bijdrage van de Hoge Raad, die in de context van de regeringswerkzaamheden over een relancestrategie geformuleerd werd en op 3 juli 2012 door de voorzitter van de Hoge Raad aan de minister bevoegd voor Economie gericht werd;

Overwegende dat de voordelen verbonden aan normen van fundamenteel belang zijn voor de economie en voor de maatschappij in het algemeen;

Overwegende dat in de industrie normen aanleiding geven tot kostenverlagingen die voornamelijk voortkomen uit schaalvoordelen, uit de mogelijkheid om op technische voorschriften te anticiperen, uit de vermindering van de transactiekosten en van de aansprakelijkheidsrisico's, uit de mogelijke toegang tot genormaliseerde componenten en uit de mogelijkheid om eenvoudigere handelsovereenkomsten af te sluiten;

Overwegende dat de normalisatie efficiëntie en kwaliteit vergroot, productiviteit en innovatie stimuleert en de toegang tot de internationale markt verbetert door het vertrouwen dat ontstaat door de verwijzing naar normen;

Overwegende dat normalisatie cruciaal is om de grote maatschappelijke uitdagingen aan te gaan, met name de bescherming van de consumenten en de werknemers, de ontwikkeling van een groenere en duurzamere economie en de inachtneming van de problemen met betrekking tot gehandicapte personen en de vergrijzing;

Overwegende dat de gratis toegang via elektronische weg tot normen, waarnaar in de reglementering verwezen wordt, een antwoord zou zijn op een verzoek van de betrokken actoren, maar in de huidige reglementaire en financiële context niet kan voorgesteld worden;

Advies

Is de Hoge Raad van oordeel dat:

- ook al wordt het belang van de normalisatie door de grote ondernemingen erkend, dit belang nog te dikwijls door de kmo's en de maatschappelijke actoren onderschat wordt. Een initiatief is dus noodzakelijk om de normalisatie beter te integreren in het economische en sociale weefsel, met het oog op een verhoogde betrokkenheid van alle relevante actoren bij de normalisatiewerkzaamheden;
- het verzekeren van de deelname van alle betrokken partijen, met name de academische middelen, de kmo's en de maatschappelijke actoren, bij de uitwerking van normen een strategische uitdaging voor de normalisatie is. In het bijzonder, door hun kennis van de realiteiten en de noden van de maatschappij, zullen de maatschappelijke actoren de noodzakelijkheid van de prestatieverbeteringen van producten vanuit het oogpunt van de veiligheid van consumenten en werknemers en de bescherming van het leefmilieu kunnen benadrukken. Dit zal zowel aan het welzijn van de maatschappij in haar geheel als aan het concurrentievermogen van de ondernemingen een bijdrage leveren. De ondernemingen zullen geïnformeerd zijn over de inhoud van de toekomstige normen en zullen een betere kennis verwerven over de tendensen en de praktijken binnen de sector, wat hen bijgevolg zal toelaten om hun onderzoek en ontwikkeling strategie en hun investeringen bij te sturen. De ondernemingen zullen normontwerpen kunnen becommentariëren en bijsturen om de introductie van voor hen potentieel nadelige specificaties te vermijden. Ze zullen eveneens de conformiteit van hun producten kunnen aantonen en zo het marktvertrouwen kunnen winnen;
- ook al berust een belangrijk deel van de normen op gevestigde wetenschappelijke en technische kennis, prenormatief onderzoek in het geval van beloftevolle industriële toepassingen noodzakelijk blijft om de bestaande kennis uit te breiden, rekening houdende met de doelstellingen betreffende concurrentievermogen, innovatie, interoperabiliteit, duurzame ontwikkeling en bescherming van consumenten en werknemers.

Stelt de Hoge Raad de volgende acties voor die moeten passen in een budgettair neutraal kader voor de staat.

1. Om de doelgroep die Belgische en Europese normontwerpen zou kunnen becommentariëren te verbreden, is het aangewezen om de vrije en gratis online toegang tot deze ontwerpen te verzekeren.
2. Om de deelname van de academische middens en de maatschappelijke actoren aan de normalisatiewerkzaamheden te verhogen, is het aangewezen om hen gratis deelnamerecht toe te kennen in verband met de werkzaamheden van de normalisatiecommissies.
3. Om de deelname van de kmo's aan de normalisatiewerkzaamheden te verhogen, is het aangewezen om hen een belangrijke vermindering van hun bijdrage voor het deelnamerecht aan de werkzaamheden van de normalisatiecommissies toe te kennen.
4. Om de meest efficiënte initiatieven die de deelname van de maatschappelijke actoren aan het normalisatieproces kunnen vergemakkelijken en coördineren, te identificeren, is het aangewezen om een vergelijkende analyse van de goede praktijken die in de Europese lidstaten van kracht zijn, uit te voeren.
5. Om de potentialiteiten van de Normen-Antennes te optimaliseren, is het aangewezen:
 - om een gepersonaliseerde normatieve wacht in hun opdrachten op te nemen, die zal toelaten om de aandacht van de kmo's te vestigen op de normontwerpen die een impact op hun concurrentievermogen zouden kunnen hebben en die zo aan elkeen van deze kmo's zal toelaten om zich in het normontwikkelingsproces te mengen;
 - om te overwegen om het netwerk van Normen-Antennes naar nieuwe sectoren uit te breiden;
 - om te overwegen om de technische ondersteuning door de Normen-Antennes uit te breiden tot de maatschappelijke actoren.
6. Om het gebruik van normen door de academische middens, de kmo's en de maatschappelijke actoren te bevorderen, is het aangewezen om voor hen een voorkeurstarifief voor de aankoop van Belgische en Europese normen toe te passen.
7. Om te verzekeren dat objectieven als concurrentievermogen, innovatie, interoperabiliteit, duurzame ontwikkeling en bescherming van consumenten en werknemers in overweging genomen worden bij de uitwerking van normen met betrekking tot beloftevolle toepassingen, is het aangewezen om de steun aan het prenormatief onderzoek te versterken.

De Voorzitter,

Georges KLEPFISCH